

Pla Director de Justícia Juvenil

Línies estratègiques, objectius i
actuacions 2004-2007

Juliol de 2004

Índex

---

1. Introducció	3
2. La justícia juvenil a Catalunya: entorn i situació actual	5
2.1. El nou entorn normatiu i el seu impacte en els serveis de justícia juvenil.....	6
2.2. La situació de la justícia juvenil	10
3. El model català de justícia juvenil: missió i principis rectors.....	12
4. Eixos d'actuació, objectius i mesures.....	15
Eix 1. Les persones afectades	16
Eix 2. La justícia	18
Eix 3. La comunitat	19
Eix 4. La gestió	21
Eix 5. L'avaluació	23

1. INTRODUCCIÓ

Catalunya disposa d'un model adequat i consolidat de justícia juvenil, desenvolupat al llarg dels anys amb la participació de l'Administració, el sistema judicial, els professionals i les entitats del sector. Aquest model ha pogut també assentar-se sobre bases sòlides a partir de l'aprovació de dues lleis amb plantejaments molt avançats, la Llei Orgànica 5/2000, de la responsabilitat penal dels menors i la Llei del Parlament de Catalunya 27/2001, de justícia juvenil.

Ara bé, la manca de previsió dels darrers anys sobre l'impacte de l'entrada en vigor de la LO 5/2000 ha generat –com és sabut– situacions de desbordament del sistema. A més, els canvis accelerats en la realitat social requereixen de noves respostes del sistema de justícia juvenil. Davant d'això, el Departament de Justícia va endegar en el mes de març un pla de mesures urgents, ja implantat, i el conseller es va comprometre a l'elaboració d'un pla d'actuació 2005-2007 que revisés i adequés els programes, equipaments i personal a les noves necessitats del sistema de justícia juvenil. El present document respon doncs al compromís anunciat pel conseller en la seva compareixença parlamentària del passat 2 de febrer.

L'objectiu del Pla Director és identificar les actuacions a dur a terme al llarg de la present legislatura per donar resposta a les mancances de la justícia juvenil a Catalunya. Aquest Pla Director ha de permetre també crear les condicions adequades per la progressiva aplicació –en determinades circumstàncies– de les mesures de la Llei Orgànica 5/2000 als joves de 18 a 20 anys, a partir del 2007.

Aquest document constitueix doncs des d'ara la principal pauta per orientar l'acció de govern en matèria de justícia juvenil. Els ritmes del seu desenvolupament tindran en compte les variacions que es vagin produint en l'entorn del sistema, així com les disponibilitats pressupostàries que es vagin assignant.

Des del Departament de Justícia, conseqüents amb les nostres competències i responsabilitats, treballarem per atendre amb eficàcia la demanda de mesures que ens adreça la justícia de menors. Ara bé, som plenament conscients que només una política social avançada, concertada entre tots els nivells de govern i amb la implicació dels agents socials i de la ciutadania, podrà ser capaç de corregir els dèficits familiars, socials i institucionals i evitar les situacions de desarrelament i marginalitat que alimenten la delinqüència juvenil.

L'elaboració d'aquest pla ha recollit aportacions i suggeriments que ens han adreçat diferents agents implicats en la gestió de la justícia juvenil: jutges de menors, fiscalia de menors, sindicats, professionals i associacions, etc. El desenvolupament de les previsions contingudes en aquest pla es realitzarà en coordinació amb tots els sectors afectats, i comptarà amb el seguiment d'un grup d'experts, procedents d'àmbits diversos, que es constituirà properament.

2. LA JUSTÍCIA JUVENIL A CATALUNYA: ENTORN I SITUACIÓ ACTUAL

2.1 EL NOU ENTORN NORMATIU I EL SEU IMPACTE EN ELS SERVEIS DE JUSTÍCIA JUVENIL

A continuació es presenta una anàlisi de l'entorn en que treballa i de la situació en que es troba avui la justícia juvenil a Catalunya.

La nova realitat legal derivada de l'entrada en vigor, el 13 de gener de 2001, de la Llei orgànica 5/2000, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, i de l'aplicació de la Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil, ha generat un conjunt de conseqüències que suposen un repte considerable per al sistema de justícia juvenil.

A continuació es descriuen els principals impactes de l'aplicació de les esmentades lleis:

a) Un augment substancial del nombre de menors i joves que són objecte d'intervenció, tant en la fiscalia i els jutjats de menors com en els serveis de la Generalitat responsables de l'execució de les mesures dictades pels jutjats de menors.

Taula 1. Expedients incoats i persones afectades

Any	2000	2003	Increment
Expedients incoats per Fiscalia	4.364	6.182	42%
Total persones diferents afectades ¹	3.809	5.456 ²	43%

L'impacte d'aquest augment en els serveis de justícia juvenil ha estat el següent:

En l'àmbit de l'assessorament tècnic i de la mediació: s'ha passat dels 2.964 informes d'assessorament tècnic i 1.122 processos de mediació, finalitzats l'any 2000, als 6.072 informes d'assessorament tècnic i 1.560 processos de mediació finalitzats l'any 2003.

En l'àmbit del medi obert: s'ha passat de les 1.698 mesures executades l'any 2000 pels equips de medi obert, a les 3.152 mesures executades l'any 2003.

¹ Menors i joves diferents objecte d'una demanda d'intervenció de la DGJJ en cada un d'aquests anys

² Avui, la justícia juvenil a Catalunya actua anualment de manera directa respecte al 2,2% de la població de 14 a 18 anys.

En l'àmbit dels centres: s'ha passat de les 382 mesures d'internament executades l'any 2000 pels centres de justícia juvenil, a les 995 mesures d'internament executades l'any 2003. En aquest mateix àmbit s'ha passat de 94 menors internats l'1 de gener de 2001 a 234 l'1 de març de 2004.

Taula 2. Evolució de la mediació i de les mesures definitives, a partir de la LO 5/2000

Mesures definitives ³	2000	Percentatge s/total	2003	Percentatge s/total
Mediacions	1.356	42	1.934	35
Medi obert	1.670	51	3.054	55
Centres	240	7	577	10
Total	3.266	100	5.565	100

L'any 2003 pot considerar-se com l'inici de la normalització de la jurisdicció de menors després dels canvis legislatius. Els indicadors presenten com característiques principals:

- Un fort creixement dels casos tractats pel sistema de justícia juvenil.
- Una major tendència a aplicar respostes formals mitjançant mesures en medi obert o d'internament (definitives), mentre que la mediació, tot i haver crescut en un 42,6% en termes absoluts respecte del 2000, ha experimentat un descens relatiu del 7%.

L'increment de casos que arriben a la justícia juvenil no es pot atribuir a un augment de la delinqüència juvenil. Les dades ens diuen que, per exemple, a la província de Barcelona els fets delictius comesos per menors d'entre 14 i 18 anys s'han reduït, passant dels 9.326 l'any 2001 als 7.313 l'any 2003.

Les causes d'aquest increment de casos són diverses, però totes elles estan relacionades amb l'entrada en vigor de la Llei orgànica 5/2000:

- L'extensió de la justícia juvenil, i de tot el seu catàleg de mesures, als joves de 16 i 17 anys, als quals fins ara s'aplicava el Codi Penal.

---

³ No inclou mesures cautelars.

- L'augment de la durada màxima de les mesures. Amb la legislació anterior no podien excedir de 2 anys i ara, per determinats delictes greus, poden arribar a durades de 4, 5 o 8 anys.
- L'augment del límit d'edat d'execució. Amb la legislació anterior l'execució de les mesures s'interrompia amb l'assoliment pel menor de la majoria d'edat. Ara, les mesures d'internament es poden executar en centres fins que el jove compleix els 23 anys, mentre que les mesures de medi obert no tenen límit d'edat.
- L'efecte *onada*. A l'entrada en vigor de la Llei totes les causes penals obertes a joves de 16 i 17 anys es van trametre a les fiscalies de menors. Aquestes causes acumulades van comportar un augment molt important de casos a les fiscalies i jutjats de menors que es van traduir en un fort creixement de les mesures a executar pels serveis de justícia juvenil.

A conseqüència de l'augment dels límits d'edat de la població a qui s'adreça la jurisdicció de menors, la presència de reincidents dins el sistema de justícia juvenil ha crescut significativament. Un altre canvi important en el perfil dels joves atesos, deriva del fenomen de la immigració i es tradueix en un 24% d'estrangers entre els joves atesos, que s'eleva al 44% en el cas dels joves en règim d'internament.

b) Un augment dels menors i joves de més edat, que ha comportat haver de donar resposta a noves problemàtiques

L'any 2003 el 60% dels 6.182 menors que varen requerir un informe d'assessorament tècnic o una mediació tenien 16 i 17 anys. En canvi, l'any 2000 eren els menors d'entre 12 i 14 anys els que representaven el 56,6% del total de 4.364 menors atesos amb aquestes fórmules.

També han augmentat les edats dels menors que han requerit mesures de medi obert o d'internament. L'any 2003, el 83% dels menors atesos amb mesures de medi obert tenien entre 17 i 22 anys i el 60% dels internats en centres de menors també tenien entre 17 i 22 anys.

En el conjunt de la població atesa l'edat mitjana s'ha incrementat fins als 16,5 anys. En canvi, no hi ha hagut variacions significatives pel que fa al gènere, que es manté amb un 85% de nois i un 15% de noies. En règim d'internament les noies són només el 8%.

L'augment de les edats dels joves sobre els qual s'intervé ha traspassat a la justícia juvenil molts més casos de delictes greus contra les persones que en etapes anteriors. També ha suposat que determinades problemàtiques que amb una població més jove eren molt poc freqüents, hagin passat a ser més habituals: el consum de tòxics, els trastorns mentals, la violència en el si de la família, la violència organitzada i la instrumentalització de menors per bandes organitzades, la manca de

models o la crisi de valors requereixen noves respostes del sistema de justícia juvenil i dels seus professionals.

L'aparició de nombrosos joves de més edat també ha generat canvis en les estratègies d'intervenció, que ara han de centrar-se més en la formació i la inserció laboral, en la responsabilització i en el tractament de les problemàtiques personals.

2.2 LA SITUACIÓ DE LA JUSTÍCIA JUVENIL

A inicis del 2004, el Departament de Justícia va realitzar un diagnòstic de la situació del sistema de justícia juvenil, del que destaquen dos elements:

a) Un desequilibri numèric i territorial entre els recursos personals i materials dedicats a l'execució de les mesures de justícia juvenil i la demanda de mesures actual

Aquest desequilibri, que afecta fonamentalment als recursos dedicats a l'execució de les mesures, obeeix al fet que l'augment constant de les mesures a executar pels serveis de justícia juvenil no ha anat acompanyat d'una planificació adequada ni d'un creixement suficient dels recursos humans i materials per a la seva execució.

Si analitzem els tres àmbits d'intervenció, apareixen tres situacions diferenciades:

- Els equips de mediació i d'assessorament tècnic, amb la seva configuració actual, es troben davant xifres de gestió sostenibles, la qual cosa permet aprofundir en una millora qualitativa de la intervenció en l'avaluació diagnòstica, l'assumpció de la mediació en tot el territori i el desenvolupament de programes preventius comunitaris.
- Les mesures de medi obert han experimentat, en canvi, un creixement considerable, focalitzat especialment en la mesura de llibertat vigilada. La predicció de creixement pels propers anys és també molt important: per exemple, els càlculs ens indiquen que, a 31 de desembre de 2007, tindrem més de 2.500 mesures en execució. Caldrà doncs incrementar en conseqüència els equips de medi obert.
- Les mesures d'internament també han experimentat un gran creixement. La manca de previsió ha culminat en una situació especialment crítica, atenuada mitjançant un pla de mesures urgents al març de 2004, que va ampliar el nombre de places fins a 242. La predicció de creixement, però indica que a finals de 2007 el nombre de menors internats estarà a l'entorn de 375. Caldrà doncs crear noves places d'internament per fer front al dèficit quantitatiu, així com al desequilibri territorial en l'actual mapa de centres.

b) Moltes de les mesures creades per la Llei Orgànica 5/2000 no s'han desenvolupat

La Llei orgànica 5/2000 preveu un extens catàleg de mesures de medi obert, però no totes elles s'han aplicat amb la mateixa intensitat. Hi ha mesures com l'assistència a un centre de dia, la custòdia en un grup educatiu, la realització de tasques socioeducatives o la permanència de cap de setmana al domicili que tan sols s'han aplicat amb caràcter residual. El mateix ha passat amb la mesura d'internament terapèutic.

Caldrà doncs posar en marxa d'altres programes i recursos que permetin la plena aplicació de les noves mesures així com diversificar les formes d'intervenció.

3. EL MODEL CATALÀ DE JUSTÍCIA JUVENIL: MISSIÓ I PRINCIPIS RECTORS

En el marc de les competències transferides a les comunitats autònomes, Catalunya ha desenvolupat un model singular i avançat de justícia juvenil. Aquest model fuig tant d'un enfocament penitenciar i protector, apostant per la responsabilització dels menors i joves a través de mesures dissenyades i aplicades des d'un marc normatiu i uns òrgans gestors diferenciats de la protecció de menors i dels serveis penitenciaris. A continuació s'enuncia la missió i s'estableixen els principis rectors, i es destaquen algunes característiques del nostre sistema.

La missió dels serveis de justícia juvenil

Definim la missió dels serveis de justícia juvenil com la de *dissenyar i aplicar programes i actuacions socioeducatives per aconseguir la integració social dels menors i joves que arriben a la jurisdicció de menors.*

La Direcció General de Justícia Juvenil és l'òrgan de direcció i impuls d'aquest sistema i vetlla pel compliment efectiu de la missió aquí enuncuada.

Els principis rectors del sistema

1. Separació entre les funcions de protecció de menors i les de justícia juvenil, a través d'un marc normatiu i uns òrgans gestors diferenciats.
2. Aplicació dels principis d'oportunitat i d'intervenció mínima necessària, mitjançant la mediació entre l'autor i la víctima o la proposta d'arxiu quan no es consideri adient la intervenció judicial.
3. Responsabilització dels menors i joves, com element central de les intervencions, dissenyades per afavorir l'autonomia personal i la integració social.
4. Intervencions transitòries i en el propi entorn, fomentant la participació de la família, de les entitats socials i dels serveis comunitaris.
5. Intervencions integrades, basades en la coordinació i el treball transversal d'equips professionals d'alta qualificació.
6. Reforç de les garanties legals dels menors i protecció del dret a la intimitat de les víctimes i dels autors dels delictes.

Les principals característiques del sistema

Malgrat les actuals dificultats derivades dels desequilibris heretats, el model de justícia juvenil a Catalunya és sòlid. El treball desenvolupat en el terreny de l'atenció als menors i joves infractors, des del traspàs de les competències a la Generalitat, l'any 1981, ha estat molt considerable i

avui podem parlar d'un model consolidat, basat en els valors compartits entre tots els actors del sistema.

Algunes característiques a destacar, són:

- Un molt bon nivell de coordinació i entesa entre tots els operadors del sistema de justícia juvenil: jutges de menors, fiscalia, serveis de la Generalitat i col·lectius professionals.
- El foment dels processos de mediació entre el menor i la víctima com a fórmula alternativa de resolució del conflicte, així com la prioritització de les mesures de medi obert front a les mesures d'internament.
- L'atenció individualitzada dels menors i joves en els diferents programes d'intervenció.
- Una bona preparació tècnica i especialització entre els professionals dels diferents equips d'assessorament tècnic, mediació, medi obert i centres.
- Una forta voluntat de servei públic, que ha facilitat el diàleg i l'assumpció de compromisos davant les actuals dificultats, per part dels equips directius, els professionals i les organitzacions sindicals.

4. EIXOS D'ACTUACIÓ, OBJECTIUS I MESURES

El Departament de Justícia pretén amb aquest Pla Director definir les actuacions a portar a terme en aquesta legislatura per tal de combatre les mancances detectades en la justícia juvenil i millorar les respostes del sistema davant un entorn més complex i una major exigència social. A continuació es recullen els objectius a aconseguir i les mesures que s'emprendran, estructurades en cinc eixos d'actuació.

EIX 1. LES PERSONES AFECTADES

La intervenció sobre els joves, el suport a les famílies i l'atenció a les víctimes

Les actuacions en l'eix de les persones han d'incorporar un esforç d'adaptació de la activitat als perfils més heterogenis dels joves a atendre i a les noves demandes legals, impulsant un increment i diversificació de l'oferta especialitzada de programes i serveis. Els serveis de justícia juvenil faran èmfasi també en l'intervenció preventiva i en l'implicació de l'entorn del menor o jove.

Objectiu 1.1.

Prestar tractaments adequats als nous requeriments de la població atesa i assegurar l'accessibilitat de tots els menors que ho requereixin a qualsevol de les mesures de medi obert previstes a la llei.

- a) Assegurar un tractament adequat dels factors de risc de determinades tipologies delictives, com ara delinqüents sexuals, delinqüents violents, violència familiar i violència en grup juvenil, atenent en particular als joves reincidents.
- b) Donar atenció especialitzada per facilitar la integració dels joves d'altres cultures (mediació cultural, llengua, inserció formativa i laboral).
- c) Incrementar en un 30% anual el nombre de beneficiaris de serveis especialitzats, com ara comunitats terapèutiques, centres de dia, pisos assistits, activitats socioeducatives, etc.
- d) Revisar els projectes educatius dels centres i els sistemes motivacionals emprats i assegurar una oferta adequada de formació ocupacional per a d'inserció laboral, en coordinació amb el Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE).
- e) Establir un programa preventiu d'orientació i de suport psicosocial a menors i joves entre el moment de l'assessorament tècnic i l'acte d'audiència judicial.

- f) Desenvolupar un programa de suport a la reinserció per a joves i menors que ja han finalitzat la mesura.
- g) Orientar cap a la xarxa comunitària als joves que malgrat no haver requerit una resposta judicial presenten problemàtiques que haurien de ser ateses per prevenir conductes delictives.

Objectiu 1.2.

Establir un model i uns protocols d'intervenció en salut mental i drogodependències en l'àmbit de l'assessorament, el tractament ambulatori i en l'accés a les mesures terapèutiques que estableix la Llei.

- a) Posar en marxa d'una unitat terapèutica pròpia dins d'un centre educatiu, d'acord amb el Departament de Salut. Previsió: primer semestre del 2005.
- b) Establir circuits específics de derivació terapèutica ambulatoria dels joves en medi obert, d'acord amb el Departament de Salut.

Objectiu 1.3.

Augmentar la implicació de les famílies en les actuacions que es duguin a terme amb els menors i els joves.

- a) Prestar un major suport a les famílies a través de sessions d'informació i grups d'autoajuda.
- b) Promoure la implicació de les famílies en el disseny dels programes individualitzats d'actuació.

Objectiu 1.4.

Millorar l'acompanyament i atenció a les víctimes

- a) Elaborar i aplicar un programa d'exploració i diagnòstic psicosocial de víctimes dels delictes comesos pels menors, a petició dels fiscals i jutges de menors.
- b) Implementar la mediació en l'àmbit de l'execució de mesures.

EIX 2. LA JUSTÍCIA

El marc normatiu i la relació amb els òrgans de la jurisdicció de menors

Un entorn d'actuació jurídica i penal tan especialitzada ha de disposar de mecanismes avançats de diàleg i de coordinació. Des del ple respecte a la independència judicial, cal enfortir la relació entre els serveis de justícia juvenil i els òrgans judicials, per desenvolupar valors i visions comunes que ens ajudin a avançar en l'objectiu de la inserció social dels menors infractors.

La nova legislació de justícia juvenil parteix d'uns principis rectors alineats amb les resolucions internacionals més avançades i basats en el consens entre els operadors del sistema. Ara cal impulsar l'esperit dels legisladors amb el desplegant reglamentari i, si s'escau, amb propostes de millora del marc legal.

Objectiu 2.1.

Intensificar la comunicació i crear espais de reflexió entre els serveis de justícia juvenil, els jutges i fiscals de menors i d'altres professionals i entitats implicades

- a) Crear eines de comunicació periòdica amb tots els jutges i fiscals de menors per intercanviar informació i per tractar les línies d'actuació seguides, els programes implementats i l'anàlisi de possibles incidències.
- b) Celebrar una jornada anual de la justícia juvenil, com espai de reflexió conjunta entre tots els sectors implicats, amb la col·laboració del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada.

Objectiu 2.2.

Assegurar un desplegament reglamentari adequat i promoure el perfeccionament del marc normatiu

- a) Impulsar propostes per a la millora de la Llei Orgànica 5/2000, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, i pel seu desplegament reglamentari.
- b) Elaborar el reglament de la Llei 27/2001, de 31 de desembre, de Justícia Juvenil.

EIX 3. LA COMUNITAT

Proximitat, acció concertada i implicació cívica

La promoció de la participació social i ciutadana ha d'afavorir un major coneixement i sensibilitat envers la problemàtica que pateixen els joves i menors delinqüents. Existeix una sòlida relació amb la xarxa de serveis comunitaris pública i privada que cal reforçar, però tanmateix s'observa un buit, per una banda, de la participació ciutadana en l'activitat de la Justícia Juvenil i, per l'altra, en el suport que podem oferir a d'altres institucions en relació al conflicte social protagonitzat per joves i menors.

Objectiu 3.1

Enfortir la coordinació i la concertació d'actuacions entre les institucions

- a) Participar activament, mitjançant una subcomissió específica, en la Comissió Interinstitucional per a la Reinserció Social (CIRSO) per tal de coordinar les actuacions de l'Administració de la Generalitat, del món local i d'altres organismes en l'àmbit de la reinserció social dels joves atesos per la Direcció General de Justícia Juvenil.

Objectiu 3.2.

Millorar la permeabilitat del sistema de justícia juvenil i enfortir les seves relacions amb els ciutadans i actors socials

- a) Incrementar els acords amb entitats socials i establir convenis i concerts amb organitzacions que puguin desenvolupar programes de tractament o d'inserció.
- b) Incrementar la participació de voluntaris en determinades activitats dels centres i en tasques auxiliars de suport en medi obert.
- c) Divulgar l'activitat de la Justícia Juvenil en col·laboració amb professionals, entitats socials i mitjans de comunicació per fomentar el coneixement i la sensibilitat social envers els menors i joves amb problemàtiques delictives o d'inadaptació.

Objectiu 3.3

Fomentar i donar suport a les activitats de prevenció i mediació en l'àmbit local

- a) Crear una unitat per oferir assessorament tècnic i per donar suport als governs locals en iniciatives de mediació sobre conflictes en què es troben involucrats els joves.

EIX 4. LA GESTIÓ

El model organitzatiu i els recursos humans i materials

Disposar d'uns equipaments i recursos materials suficients i de qualitat dignifiquen la funció i les persones que intervenen (menors i joves, professionals, familiars, etc.) afavorint el compliment de la missió. Conseqüentment, és necessari adequar i incrementar el conjunt d'equipaments establint estàndards mínims i homogenis. Així mateix l'activitat professional adreçada a col·lectius especialment sensibles, s'ha de caracteritzar per la qualitat en el seu exercici i per l'adequació en la seva dotació, mitjançant polítiques de recursos humans i de formació i assegurant càrregues de treball eficients.

Finalment el model d'organització i de gestió, tant dels serveis centrals com dels serveis territorials, requereixen també d'una actualització i millora davant els nous reptes d'adaptació i creixement, dotant d'una major capacitat d'autonomia i presa de decisió als diversos centres i equips, sense perdre la cohesió interna i la direcció per objectius.

Objectiu 4.1.

Desenvolupar les competències i enfortir el compromís dels professionals de la justícia juvenil

- a) En el marc de l'estratègia de desenvolupament organitzatiu del Departament, impulsar polítiques específiques de recursos humans, prestant atenció especial a l'ordenació laboral i al desenvolupament i la carrera professional.
- b) Adequar els perfils professionals que integren els equips, destacant la incorporació de la figura del psicòleg de suport als equips de medi obert.
- c) Desenvolupar un programa d'atracció, selecció i formació inicial per a noves incorporacions, d'acord amb el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada.
- d) Potenciar la formació contínua de tots els professionals de la Justícia Juvenil, assolint una mitjana de 40 hores de formació per persona a rebre en els propers quatre anys.

Objectiu 4.2.

Garantir les dotacions adequades d'equipaments, professionals i recursos

- a) Posar en marxa dos nous centres educatius (un a la província de Barcelona i un a la de Tarragona) i cinc *pisos d'inserció*, que possibilitin la creació de 147 noves places en el període 2004-2007 i la superació de l'actual desequilibri territorial.
- b) Adaptar funcionalment les infraestructures i millorar les instal·lacions dels centres existents per adequar-los a l'estàndard definit pel Departament de Justícia.
- c) Renovar progressivament el mobiliari i l'equipament dels centres actuals, a un ritme d'un 30% anual, en el període 2005-2007.
- d) Revisar els dissenys funcionals i de seguretat dels centres educatius.
- e) Adequar les dotacions de professionals assignats als equips de centres, de medi obert i d'assessorament tècnic i mediació, tenint en compte el nombre i la tipologia de menors i joves atesos. Realitzar un seguiment sistemàtic de les càrregues de treball dels professionals, per assegurar en tot moment les condicions adequades per aconseguir nivells òptims d'eficàcia i qualitat en les actuacions.
- f) Desplegar fins a cinc nous equips de medi obert al territori, d'acord amb l'evolució de les projeccions de demanda.
- g) Millorar la productivitat del sistema mitjançant tecnologies, com ara sistemes de videoconferència entre els jutjats i els equips, l'ús del correu electrònic per part dels professionals i la disponibilitat d'ordinadors portàtils i telèfons mòbils, especialment pels tècnics de medi obert.

Objectiu 4.3.

Revisar el model organitzatiu de les unitats per millorar l'eficàcia i enfortir els criteris de gestió

- a) Impulsar la descentralització de competències i recursos als centres i equips.
- b) Reforçar el paper dels equips i la interdisciplinarietat en la presa de decisions de tractament respecte els menors.
- c) Incorporar metodologies de qualitat, treball per objectius i quadres de comandament en els equips i centres.
- d) Analitzar i adequar l'estructura orgànica i de funcionament del conjunt de la Direcció General de Justícia Juvenil.

EIX 5. L'AVALUACIÓ

Anàlisi de l'eficàcia i seguiment dels resultats i impactes del sistema

Qualsevol política pública necessita d'una avaluació continuada que permeti conèixer els seus resultats i impactes i mesurar-ne el valor creat. La justícia juvenil és un sistema complex en el que interactuen diversos operadors amb un objectiu final d'inserció social. Per això, és especialment important garantir un seguiment dels *outputs* o resultats immediats del sistema i dels seus impactes a mig i llarg termini. Només una avaluació acurada ens permetrà conèixer les desviacions sobre els objectius marcats, per poder orientar o corregir les nostres actuacions i per transmetre les nostres visions als altres operadors del sistema.

Objectiu 5.1.

Fer un seguiment de la demanda i de les tendències de la justícia juvenil i avaluar l'eficàcia dels diferents programes d'intervenció.

- a) Realitzar un seguiment continuat de l'evolució del nombre de menors atesos i de la demanda de mesures, contrastant els paràmetres amb el model definit com pauta de referència: 40% de mediacions, 50% de mesures de medi obert i 10% de mesures d'internament.
- b) Elaborar i implementar una metodologia d'avaluació de resultats i d'impactes dels programes d'execució de mesures de centres, de medi obert i de mediació, millorant la base de dades de menors per tal que permeti mesurar els nivells d'inserció social dels que han estat atesos per la justícia juvenil.
- c) Constituir un grup d'experts amb la missió de donar suport en el seguiment i avaluació dels serveis de justícia juvenil.
- d) Intercanviar experiències i metodologies d'intervenció amb sistemes de justícia juvenil de l'Estat i d'altres països, fomentar la recerca aplicada i mantenir relacions amb el món acadèmic i universitari.